

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 435/2026
16.04.2026. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Светлане Томић Јокић, председника већа, Бојане Пауновић, Александра Степановића, Мирољуба Томића и Татјане Вуковић, чланова већа, са саветником Андреом Јаковљевић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја из члана 348. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Илије Матејића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Панчеву К 1017/23 од 27.11.2025. године и Вишег суда у Панчеву Кж1 33/26 од 24.02.2026. године, у седници већа одржаној дана 16.04.2026. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Илије Матејића, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Панчеву К 1017/23 од 27.11.2025. године и Вишег суда у Панчеву Кж1 33/26 од 24.02.2026. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Панчеву К 1017/23 од 27.11.2025. године окривљени АА оглашен је кривим због кривичног дела недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја из члана 348. став 1. Кривичног законика па му је изречена условна осуда којом му је утврђена казна затвора у трајању од 6 (шест) месеци, која се неће извршити уколико окривљени за време проверавања у трајању од 1 (једне) године од дана правноснажности пресуде, не учиби ново кривично дело и осуђен је на новчану казну у износу од 10.000,00 (десетхиљада) динара, коју је дужан да плати у року од 3 (три) месеца од дана правноснажности пресуде, а уколико окривљени наведену новчану казну не плати у остављеном року, иста ће бити замењена казном затвора, тако што ће се за сваких 1.000,00 динара новчане казне одредити један дан казне затвора.

На основу одредбе члана 87. и 348. став 6. Кривичног законика према окривљеном је изречена мера безбедности одузимања предмета наведених у изреци пресуде.

Истом пресудом окривљени је обавезан да сноси трошкове кривичног поступка и трошкове паушала у износу од 5.000,00 динара, у корист буџетских средстава суда, у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом извршења, а о висини осталих трошкова суд ће одлучити посебним решењем.

Пресудом Вишег суда у Панчеву Кж1 33/26 од 24.02.2026. године, одбијене су као неосноване жалбе окривљеног АА и његовог браниоца, адвоката Илије Матејића и пресуда Основног суда у Панчеву К 1017/23 од 27.11.2025. године је потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљеног АА, адвокат Илија Матејић, због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, коју у образложењу захтева конкретизује навођењем повреда кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, али и указивањем на битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) и 9) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји поднети захтев и укине у целини или делимично побијане пресуде и предмет врати на поновно одлучивање или суђење нижестепеном суду или да исте, у целини или делимично преиначи.

Врховни суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, па је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, је неоснован.

Бранилац окривљеног АА, адвокат Илија Матејић, у поднетом захтеву, одредбу општег карактера (члан 485. став 1. тачка 1) ЗКП), конкретизује наводима којима указује да је правноснажном пресудом окривљени оглашен кривим због кривичног дела за које је наступила апсолутна застарелост кривичног гоњења, позивајући се на датум извршења кривичног дела наведен у изреци пресуде и у оптужном акту и рокове из одредбе члана 103. тачка 4) и 104. тачка 6) Кривичног законика, који наводи по оцени Врховног суда представљају битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП. У прилог наведеном, бранилац се позива на пресуду Врховног касационог суда Кзз 494/14 од 28.05.2014. године.

По налажењу Врховног суда, неосновано бранилац изнетим наводима захтева указује да је у конкретном случају наступила апсолутна застарелост кривичног гоњења, имајући у виду да из изреке пресуде произилази да је окривљени за инкриминисане радње предузете дана 07.09.2022. године, оглашен кривим и осуђен због кривичног дела недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја из члана 348. став 1. Кривичног законика. Како је за наведено кривично дело прописана казна затвора од 6 месеци до 5 година и новчана казна, то сходно одредбама чланова 103. тачка 4) и 104. тачка 6) Кривичног законика, апсолутна застарелост кривичног гоњења, наступа

протеком 10 година од дана извршења кривичног дела, па је очигледно да до наступања застарелости кривичног гоњења окривљеног, није дошло, обзиром да иста наступа тек 07.09.2032. године, а имајући у виду време извршења кривичног дела.

Следствено свему изнетом, побијане пресуде нису обухваћене битном повредом одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП, како се то неосновано захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, адвоката Илије Матејића указује.

У вези са тим, Врховни суд налази, да наводи којима бранилац, позивајући се на моменат од када се предметно оружје налази у државини окривљеног, као и на несклад између оптужног акта и изреке пресуде, у погледу времена извршења кривичног дела, указује да је датум извршења кривичног дела погрешно утврђен, те да је рок застарелости кривичног гоњења, почео да тече раније, по својој природи представљању оспоравање чињеничних утврђења суда односно повреду одредбе члана 440. ЗКП, која у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП, не представља дозвољен разлог за подношење захтева за заштиту законитости окривљеном преко браниоца, због чега изнети наводи као такви нису посебно разматрани.

Поред овога, а имајући у виду све напред наведено, као и судску праксу Врховног суда, наводи захтева за заштиту законитости којима се везано за наступање апсолутне застарелости кривичног гоњења, указује на пресуду Врховног касационог суда Кзз 494/2014 од 28.05.2014. године, нису од утицаја на другачију одлуку у овом предмету, будући да се, супротно наводима браниоца, у наведеном предмету не ради о истој чињеничној и правној ситуацији, о чему се изјаснио и другостепени суд, налазећи да се правни став из наведене одлуке Врховног касационог суда, не може применити у конкретном кривичном поступку.

Надаље, бранилац окривљеног поново позивајући се на несклад између оптужног акта и изреке пресуде, у погледу времена извршења кривичног дела, наводи да је правноснажном пресудом прекорачена оптужба, јер је у оптужном акту као време извршења кривичног дела означен датум 01.01.2019. године, док је у изреци пресуде наведено да је кривично дело извршено дана 07.09.2022. године, услед чега сматра да је суд, без измене оптужног акта од стране јавног тужиоца, изменио чињенични опис кривичног дела и тиме повредио идентитет оптужног акта.

Изнети наводи браниоца окривљеног, који по оцени Врховног суда, представљају битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, оцењени су као неосновани, из следећих разлога:

Одредбом члана 420. став 1. ЗКП је прописано да се пресуда може односити само на лице које је оптужено и само на дело које је предмет оптужбе садржане у поднесеној или на главном претресу измењеној или проширеној оптужници. Дакле, из цитиране законске одредбе произилази да између оптужбе и пресуде мора постојати идентитет и подударност у погледу субјективне и објективне истоветности дела.

Прекорачење оптужбе на штету окривљеног подразумева измену чињеничног описа дела, који је дат у оптужном акту додавањем нове радње извршења, односно веће

криминалне воље окривљеног, на који начин се погоршава његов положај у погледу правне оцене дела или кривичне санкције.

У конкретном случају, правноснажна пресуда се односи на исто лице – окривљеног АА и на исто кривично дело – недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја из члана 348. став 1. Кривичног законика.

По налажењу Врховног суда, побијаним правноснажним пресудама није прекорачена оптужба, односно није повређен објективни, ни субјективни идентитет оптужбе и пресуде. Ово имајући у виду да су, у односу на окривљеног, битна обележја бића кривичног дела иста и у диспозитиву оптужног акта и у изреци пресуде, односно да постоји истоветност чињеничног описа радње извршења предметног кривичног дела из изреке правноснажне пресуде са чињеничним описом радње дела датог у оптужном акту ОЈТ у Панчеву КТ 683/23 од 28.11.2023. године.

Прекорачење оптужбе на штету окривљеног подразумева измену чињеничног описа радње извршења кривичног дела окривљеног које су описане у оптужном акту додавањем више криминалних активности, односно додавањем веће криминалне воље окривљеном, којим се отежава положај окривљеног у погледу правне оцене дела или кривичноправне санкције, а што се у конкретном случају није догодило, јер изостављањем из чињеничног описа кривичног дела описаног у изреци, навода „у периоду од 01.01.2019. године до“ и означавањем датума „07.09.2022. године“, као времена извршења кривичног дела, имајући у виду да је тог дана приликом претреса предметно оружје пронађено и одузето од окривљеног, окривљеном није повећана криминална активност нити криминална воља, па самим тим није ни отежан положај у погледу правне оцене дела нити кривичне санкције, већ је суд наведеним изменама, супротно наводима браниоца, чињенично стање прилагодио и ускладио са утврђеним чињеницама, при чему су битна обележја кривичног дела, као и објективни и субјективни идентитет оптужбе и пресуде, остали непромењени, о чему се јасно изјаснио и другостепени суд.

С обзиром на то да суд није унео нове чињенице, нити је проширио оптужбу, већ је остао у оквирима истог догађаја и истог чињеничног основа, то се по налажењу Врховног суда, неосновано се у захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА, истиче да је побијаним пресудама учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП.

Поред овога, неосновани су и наводи браниоца, који представљају повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, којима бранилац истиче да радње које се окривљеном стављају на терет, по својој природи представљају прекршај сходно Закону о оружју и муницији, због чега је према окривљеном требао бити примењен блажи закон у смислу члана 5. Кривичног законика и против њега је морао бити покренут прекршајни поступак.

Наиме, по оцени Врховног суда, евентуална инкриминација истих радњи као прекршаја према Закону о оружју и муницији, на коју се позива бранилац окривљеног у

захтеву за заштиту законитости, не искључује кривичну одговорност за кривично дело. Постојање прекршаја као противправног дела које је законом или другим прописом надлежног органа одређено као прекршај и за које је прописана прекршајна санкција, не искључује постојање кривичног дела, па уколико се у радњама окривљеног стичу сва законска обележја кривичног дела, које му је стављено на терет, околност да одређено поступање може имати и обележја прекршаја, не значи да се у сваком случају ради искључиво о прекршају, нити аутоматски искључује постојање кривичног дела, уколико су у радњама окривљеног остварена сва његова битна обележја.

Питање чињеничног идентитета прекршаја и кривичног дела може бити само од значаја за оцену да ли је реч о правноснажно пресуђеној ствари, а не и за оцену услова за примену повољнијег закона, у смислу одредбе члана 5. Кривичног законика.

При томе, исте наводе садржане у захтеву за заштиту законитости, којима бранилац истиче да је на окривљеног требало применити блажи закон и то одредбе Закона о оружју и муницији, којима је прописан прекршај, а не кривично дело из члана 348. став 1. Кривичног закона, бранилац је истицао и у жалби изјављеној против првостепене пресуде, а Виши суд у Београду, као другостепени, је нашао да су ти жалбени наводи неосновани, а о чему је на страни 3. у четвртм и петом пасусу и на страни 4. у првом и другом пасусу образложења пресуде Кж1 33/26 од 24.02.2026. године, изнео разлоге које у свему прихвата Врховни суд и на исте упућује, сходно одредби члана 491. став 2. ЗКП.

Наиме, другостепени суд се бавио наводима браниоца који се односе на примену одредаба Закона о оружју и муницији у случају наслеђивања оружја, као и питањем да ли се у конкретном случају ради о прекршају или кривичном делу, па је правилно закључио да се прекршајне одредбе на које бранилац указује односе на ситуације у којима наследник оружја у законом прописаном року не поднесе захтев ради регистрације оружја или издавања оружног листа, док је у конкретном случају утврђено да је окривљени неовлашћено држао ватрено оружје, наведено у изреци пресуде.

Како Врховни суд налази да су у чињеничном опису радње извршења окривљеног АА датом у изреци првостепене пресуде, наведени су сви битни како објективни елементи у односу на радњу извршења, тако и субјективни елементи, који се односе на урачунљивост и умишљај окривљеног, а који чине законска обележја кривичног дела из члана 348. став 1. Кривичног законика, због којег је окривљени оглашен кривим правноснажном пресудом, то су неосновани наводи захтева за заштиту законитости, којима се указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП.

У вези са тим, Врховни суд налази да побијаним пресудама није учињена ни повреда кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, коју бранилац такође истиче као разлог подношења захтева, будући да је кривични закон правилно примењен када су радње окривљеног описане у изреци пресуде, правно квалификоване као кривично дело недозвољена производња, држање, ношење и промет оружја и експлозивних материја из члана 348. став 1. Кривичног законика.

Из напред наведених разлога, Врховни суд је, на основу члана 491. став 1. и 2. ЗКП, донео одлуку као у изреци ове пресуде

**Записничар-саветник,
Андреа Јаковљевић с.р.**

**Председник већа-судија,
Светлана Томић Јокић с.р.**

**За тачност отправку
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**